

BARBARA
NESVADBOVÁ
LASKONKY

BAD
✦ decisions ✦
GOOD
MEMORIES

motto

Artobjekty použité
pro ilustrace – **PASTA ONER**

Laskonky

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na

www.motto.cz

www.albatrosmedia.cz

motto

Barbara Nesvadbová

Laskonky – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2016

Všechna práva vyhrazena.

Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA a.s.

BARBARA
NESVADBOVÁ
LASKONKY

BAD

✦ decisions ✦

GOOD

• MEMORIES •

Praha 2016

if this is reality

Am not interested

LASKONKY

*Pro Bi,
jako edukační materiál*

DITA POSLEDNÍ ROK MÉ LÁSKY

*Jak často se
maskovala Dita za
přání cizích lidí.
Nedocházelo jí, že
za ně jen schovává
ta svoje vlastní.*

Sedím v bytě, který mi nepatří. V cizím? Ne, v cizím jistě ne. Jsem v bytě, který měl být mým domovem. Vždyť kolik věcí jsem sem nanosila. Jen ty židle, ty jsem kupovala před dvěma měsíci. A čalounění. S ručně tkanými nápisy Tomáš, Dita, Jůlinka. Závěsy. Polštáře. Všechno, co jsem přinesla, mělo podtext: Napořád. Nastálo. Navždy.

Nešla jsem sem na dobu omezenou. Ani já. Ani moje dcera. Ba ani moje kočka Laura.

Vždyť jen kolik úsilí mne stálo, aby si tady kóča Laura zvykla. Moje kočka byla stejný cikán jako já. Žila po celých Vršovcích. Zнала každou zahrádku, každého kocoura, každou dobrou popelnici. Než přišel on. Než jsem se zamilovala.

Sedím vzpřímeně jak s pravítkem za zády, jak tenkrát při výtvarce na základce, a retrospektivně mi jde hlavou poslední rok našeho společného života. Vzpomínky tancují jak zrychlené záběry filmu. Jak kdyby se mi neotevřel padák a já se řítila směr matička Země, tak tak, myslím, by vypadaly poslední chvíle. Jako rychlý teaser. Dobře sestříhaný.

Počkal, až Julie odešla do školy. Kamarádky ji vyzvedly. Ještě jsem slyšela veselé překřikování malých holčiček na schodech, když jsem v periferním vidění zahlédla větší tašku, než se kterou běžně odchází do kanceláře. Mnohem větší. Nevaroval mne. Neupozornil. Nedal ulitimátum. Nebo aspoň radu. V poklidu vypil svoji ranní porci matcha. Pyžamo zavěsil v koupelně pod župan.

Pečlivě ustlal. „Na
chvilku odejdu.“ Řekl ve
dveřích. Na chvilku... Větu vy-
slovil sotva slyšitelným tónem. Stejně
tak dobře mohl říkat, že venku zase prší.
Nebo že se večer potkáme na dvojku u Itala
na rohu. Lehce mne políbil na temeno. Spíš to
ale byl náznak polibku. Dotek na dálku. Povinný?
Rozlučkový? Láskyplný? Smutný. Mé oči přehlížel.
Nepohlédl do nich. Ani jednou se mi do očí
nepodíval. „Už nemůžu.“ Zašeptal jen těžce
u výtahu. A dveře zapadly.
Jeho dveře. Dveře jeho bytu. Kde jsem zů-
stala zcela sama.

Chápu ho. Rozumím mu. S mojí urput-
ností už nešlo dál koexistovat. Jen co bude
teď? Jak budeme žít dál?

Vstoupil do našeho polorozpadlého mi-
nibytu před třemi lety. Už dlouho mi bylo
nápadné, jak vždy po lekci pilates čekává,
až se i já sbalím. Že jezdí na všechny šumav-
ské meditační víkendy, kam se běžně vydáva-
jí jen osamělé čtyřicítky těsně po rozvodu. Do-
konce i do Portorika se s námi vydal. Tiše pozoro-
val mého tehdejšího milence, moji maličkou dceru
a nejvíc mne. Snažila jsem se nevidět. Nevnímat
ho. Jeho pronikavý pohled mne ale vyrušoval.
Nic nechťel. Jen byl. Velmi divný pán, říkala
jsem si. Co ten pregnantní finanční ana-
lytik hledá mezi mými žáky? Na co
čeká. Rok mu trvalo, než při-
znal, že na mne.

Nechtěla jsem
ho zprvu. Příliš pragma-
tický se mi zdál. A velmi, velmi
jiný. Měsíce jsme chodili na procház-
ky. Nepochíbil mne. Dokonce ani na roz-
loučenou. Je divný? Je homosexuál? Je impo-
tentní? Co ode mne vlastně chce? Ptávala jsem
se všech. Na setkání. Nakonec jsem se zeptala i je-
ho. Položila jsem konkrétní otázku. A on velmi
jasně odpověděl. „Chci si tě vzít. Miluji tě. Už
dlouho. Chci s tebou utvořit rodinu.“

Měl šedé oči a přes svých právě odži-
tých třiačtyřicet let i naivní úsměv milého
chlapce z dobré rodiny. Zamilovala jsem
se. Snad poprvé ve svém životě do správné-
ho pána.

Dlouho se jen milovali. Bez plánů. Zavření
každé volné dopoledne, když Julie byla ve
školce. Chodila do lesní. Kousek od domu.
Bývala tam často a ráda.

Volná dopoledne skýtala Dítě mnoho času ne-
jen k blízkosti s novým mužem, ale i k vaření. Ko-
nečně měla pro koho. Možná právě její kuchyň byla
hlavním důvodem, proč ji tak brzo požádal o ru-
ku. Nebo ta blízkost? Nebo si ji prostě vybral.

Tomáš nikdy předtím ženatý nebyl. Dita
už dvakrát. První manžel se ztratil
někde v tmavém parku Hlav-
ního nádraží. Che-

micky upravné látky mu byly přednější než její skvěle propečené kuře s šalvějí a domácí nádivkou. Druhý muž jí nechal Julii. Vždy říkala, že hezčí dárek nedostala. Pochopitelně. Jen hořkost ze zkušenosti, to jasné zklamání, to nikdy ze vzpomínek nevymizelo. S Julinčiným tátou žila i ve srubu. Ložila s ním po skalách. To nenáviděla. Bála se. Porodila jeho dítě v jejich dřevěné kuchyni. Protože on přece nesnášel instituce, kam v jeho vnímání spadalo i bezpečí porodnice. Prokousla mu břicho. Ještě chvíli, když kojila a prskala na všechny příchozí, ať zmizí z jejího miniteritoria, které si úzkostlivě chránila jak stará, naježená kočka, ještě tu chvíli ji toleroval. Snad měsíc? Nebo možná spíš jen tři týdny. Pak zmizel. Definitivně. Nikdy více se neozval. Ji samozřejmě nenapadlo ho hledat. Vždyť proč? Kvůli alimentům? To přeci jen ne. Mrzelo ji, že Julie nemá mužský vzor. Archetyp milujícího tatínka. Sama pocházela ze stabilní rodiny dvou architektů. Táta ji naučil všechna domovní znamení. A jasně, nejen ta. Přinesl domů ty nejlepší knihy. Dojel s ní na každou výstavu, kterou chtěla vidět. Dokonce ji podržel, i když utekla z vejšky, když maminka přikládala na vlastní spánky mokré utěrky a starosvětsky se křižovala, co že z té holky bude. Odjela meditovat na Kypr. Dva roky pásala kozy a jedla kořínky. Jedla, co našla. Co jí kdo dal.

Když se pak vrátila, tatínek ji jen objal. Zařídil jí místo na škole, kde učil jeho kamarád z dětství. Jasně, nebyla hned učitelkou. Ale i jako vychovatelka našla svoje vlastní místo, které ji bavilo. Těšilo. A které ji od počátku puberty poprvé smířilo i s maminkou. Opravdu. Její vlastní máma přestala okatě preferovat mladšího bratra. Dokonce se za

ní do družiny přišla podívat. A pohladila ji po hlavě. Po kolika letech? Po deseti? Nejméně. Tolik let trvalo, než se maminka znovu dotkla jejích vlasů. Táta jí přinesl i první knihu na překlad. Nevědomky objevil její talent. A velkou lásku pro slova.

Tomášovi se nezdál příbytek, kde žila. Možná se i lehce štítil? Ne, to snad ne. Jen knih, květů a všeobecného nepořádku bylo kol postele na stylového finančníka příliš. A to ho ještě neseznámila s dcerou, klaplo jí v hlavě. S dcerou, se kterou večerívá na parketách Tesco žervé. Pro kterou nikdy nevaří. A která nejenže nepoužívá vidličku, neumí stolovat třikrát denně, ale jistě ani není schopna, či ochotna, prostě zvyklá spát ve své vlastní posteli.

Vždyť kdo by to nepochopil, zbyly si spolu samy. Držely se. Do tří let jí nosila v náručí. Opičí ruce jí z toho zůstaly. A pokročilá skolióza. V noci spávaly na dece u knihovny. A objímaly se. Každou noc. Julie nebyla schopna zabavit se bez Dity. A proč by také byla. Vždyť Dita byla jejím jediným pojištěním. Mostem k okolnímu světu.

A také jejím jediným rodičem. Jistotou.

Když Tomáš vkročil poprvé do pokoje pozdě večer, když naplánovala seznámení, když se rozhodla, že zkusí model středostavovská rodina let osmdesátých, nikdo na světě nebyl nervóznější. Nikdo neměl větší trému. Nikdo neměl větší strach.

Dcera byla protivná. Žárlivá. Majetnická.

Tomáš se snažil.

Nejhorší půlrok v roli maminky Ditu čekal. Nejhorší. Snažila se přibližovat mantinely. Hranice muže, který po-

užívá perfektně vyžehlený látkový kapesník s monogramem, a pětileté holčičky, která rozsype bonbony na podlahu, aby si vybrala ten nejchutnější. A pak je sní všechny.

Korigovala Julii, co to šlo. V rámci vlastní zamilovanosti si dokonce vmluvila, že dcera regule potřebuje. Že potřebuje pravidla. Jako by snad ona sama pět let nevychovávala bez zákazů.

„Dítě musí ctít dospěláky. Musí se přizpůsobit. Naučit se, že není vždycky na světě první.“ Deklamoval Tomáš.

Lesní školku vyměnili za klasicou vršovickou mateřinku. Umaštěné vlasy za cůpky. A Julie se poprvé učila spát po obědě. Proces to byl pozvolný. A vlastně až dnes dokáže Dita s chladnou hlavou zanalyzovat, co přesně se stalo. Julie ji vyměnila. Po pláči, vzteku, dohadech a zklamání. Po prosbách i výčitkách. Po nenávisti, a dokonce i bezhlavém bouchání pěstičkou, začala Julie Tomáše absolutně adorovat. Pochopila, že on je ten silnější. Ten hlavní. Muž.

A teď zmizí? Teď odejde? Opustí je?

Asi ano. Možná.

Ne. Určitě. Kdesi uvnitř vlastního těla, ne v srdci, ani v mozku, ba ani v děloze, ale tam kolem pupíku Dita zcela jistě cítí, že on už se nevrátí. Že všechno skončilo.

A nebyla to iluze. Vůbec ne. Dita poprvé žila hezkou realitou, kterou si v dětství vysnila. A stejně ji dokázala rozbít.

První impulz byla uklízečka. Velká žena z Minsku. Tomáš nechtěl, aby doma vytírala. Říkal, že vydělává přece dost. Že je šťastný, jak skvěle Dita vaří, ale že si opravdu nepřeje, aby do noci žehlila jeho věčně ušmudlané košile.

Najali tedy paní. Měla dvakrát tolik kil co Dita. A byla velmi, velmi hlučná. Nenáviděla kočkolit a nesouhlasně komentovala každou novou panenku Barbie.

Když v létě viděla Ditu zavařovat, dost se podivila. Vnímala ji jako zvláštní, věčně unavenou rachiticou intelektuálku, které záleží jen na překladatelských papírech a knihách. Čerstvě naplněné zavařovačky otevřely ženské svěřování. „Pročpak vlastně nepořídíte Julii sourozence. Lidé jako vy, tak bohatí lidé, přece mohou mít děti. Pročpak chcete jedináčka, paní Dito?“

„Jsem už stará.“ Špitla Dita. Snad až zahanbeně.

„Ale prosím vás, já měla poslední holku v pětačtyřiceti. A podívejte, jak je dneska pěkná.“ Bez pobízení tahá paní z Minsku peněženku, naditou obrázky všech svých dětí. „Nebylo to lehký. Ale nelituju. Tělo mi zničili, ale vy přece nejste sobec, paní Dito? A pan Tomáš děti nemá. Pročpak mu nedopřejete vlastního syna. Jen si představte, jak šťastný by byl, kdyby od vás dostal syna. Nemohl by vás milovat víc.“

A semínko bylo v hlavě. Zárodek zkázy. Konce.

Copak ji nenapadlo, že kdyby Tomáš děti chtěl, že už by

je měl? Copak si nechtěla, neuměla uvědomit, že domů chodí pozdě, protože miluje vlastní práci? Copak zapomněla, že ji si vybral, protože mu dává prostor?

Protože je tolik jiná. Tolik neinvazivní?

Všechno, co o něm věděla, všechno šlo stranou. Zmizelo. Zapomnělo se.

Její nápad se mu nezdál vůbec skvělý. Proti ale nebyl. Jen argumentoval. Co všechno si naplánovali, že chtějí vidět. Dlouze hovořil o své únavě. O své práci. O svých neustálých migrénách. Krátce zmínil její věk. „Uvědomila sis, že už ti bylo čtyřicet čtyři?“ Podotkl tiše.

Možná s ní měl zacloumat. Možná měl křičet. Možná měl argumentovat stejně silně a nesmlouvat, jak je zvyklý v bance. Ale stál proti své ženě. Která plakala, že ze všeho nejvíc na světě chce jeho dítě. Proсила. Plakala. A zároveň se smála. Nebyl schopen říct jí NE.

Neuměla odhadnout, jak velká bude porce deziluze. Jak těžké ji čeká zklamání.

Zprvu si jen povzdechla, když začla menstruat. Nečekala lehkou cestu. Zнала všechna rizika. Přečetla stovky publikací na téma „matkou po čtyřicítce“.